

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 786/2016-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Kerakom, Tomášikova 4, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 206/2015 z 26. mája 2016, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 684/2014 z 18. februára 2015 a uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 10 C 108/2008 zo 4. októbra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Kerakom, Tomášikova 4, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 206/2015 z 26. mája 2016, uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 684/2014 z 18. februára 2015 a uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 C 108/2008 zo 4. októbra 2010.

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 16. mája 2008 návrh na obnovu konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode vedeného okresným súdom pod sp. zn. 25 C 113/99.

Okresný súd uznesením sp. zn. 10 C 108/2008 zo 4. októbra 2010 návrh sťažovateľky zamietol, argumentujúc § 229 písm. b) v spojení s § 163 ods. 2 v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), z ktorých vyplýva, že obnova konania je vylúčená vo veciach, v ktorých môže súd i bez návrhu rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť. Krajský súd uznesením sp. zn. 3 Co 684/2014 z 18. februára 2015 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil s odôvodnením, že rozhodnutie, ktoré odvolateľka napáda mimoriadnym opravným prostriedkom, nie je spôsobilým predmetom obnovy konania. Následne podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 206/2015 z 26. mája 2016, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 OSP, pričom nezistil ani vady podľa § 237 ods. 1 OSP.

Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje najmä takto:

«Dovolací súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že rozhodnutie v častiach, o obnovu ktorých odôvodnene žiadam, za daného stavu nie je v súlade s platnou právnou úpravou a už len z tohto dôvodu je obnova konania v daných častiach nielen mnou požadovaná, ale tiež oprávnená. Odôvodnenie rozhodnutia je zmätočné, a namiesto toho aby zabezpečilo ochranu základných ľudských práv sťažovateľky a teda súčasne aj jej detí v konaní v zmysle čl. 6. a 8. a 13. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 46 ods. 1 a nasl., čl. 48 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, situáciu súd odmietnutím dovolania nenapráva, napriek stavu preukázanému priamo v spise

vo veci. Paradoxné, až absurdné je tvrdenie dovolacieho súdu, že dovolanie odmieta, v časti odôvodnenia „keďže súdy môžu konať i bez návrhu“, ... i keď je evidentné, že súd nekoná. Čiže, keď súd, nekoná hoci by konať mal, dovolanie sťažovateľky vo veci, ktoré by konanie vyvolalo, nemôže byť dôvodom dovolania...(?!). Uvedené je viac ako hrubým porušením základných práv sťažovateľky v konaní.»

Sťažovateľka ďalej namieta prietahy v konaní pred okresným súdom v súvislosti s doručovaním predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 149/2012 z 8. augusta 2012, ktoré okresný súd doručil sťažovateľke s odstupom dvoch rokov a troch mesiacov. K tomu sťažovateľka uvádza: *«Okresný súd Bratislava V chybil, a porušil základné práva sťažovateľky v konaní, keď sa jasne a zrozumiteľne nevysporiadal ani s námietkami sťažovateľky súvisiace s prietahmi v konaní. Suché konštatovanie predsedu okresného súdu, že „zistil, že vo veci nebolo konané plynule, za čo sa Vám ospravedlňujem“ nie je možné považovať za dostatočné vzhľadom na charakter a dĺžku konania, a sťažovateľka má za to, že len podčiarkuje porušenie jej základných práv v konaní, vzhľadom na charakter konania ako takého - určenie práv a povinností k maloletému dieťaťu a spravodlivé odôvodnenie rozsudku zodpovedajúce pravde.»*

V ďalšej časti sťažnosti vytyka, že *„Odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave nie je presvedčivé. Odôvodnenie rozsudku je protirečivé. ... Sťažovateľkina zmena pomerov je preukázaná aj v samotnom spise Okresného súdu Bratislava V, ale aj z konania pred Krajským súdom v Bratislave, a to nielen priamo v spise sp. zn. 10 C/108/2008, kde zažurnalizované dokumenty obsahujú presné deklarovanie zmeny pomerov dovolateľky ...*

Vzhľadom na charakter predmetu veci - úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu - súdy boli oprávnené konať zo svojej moci a zo zákona, avšak nekonali. Až ironicky vyznievajú odôvodnenia Krajského súdu v Bratislave na str. 3 a 4 - že to nie súdy mali konať, ale sťažovateľka sa mala dožadovať spravodlivosti a/alebo nápravy v konaniach ďalších a nie v konaní napádanom sťažnosťou...(!)“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že „súdy v odôvodnení ani žiadnym dôveryhodným spôsobom neargumentujú, prečo nie je možné vyhovieť jej požiadavke na riadne a spravodlivé odôvodnenie rozsudku, keď aj v čase vynesenia rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave napádaného dovolaním, existovali dôkazy pred súdom, že tvrdenia otca detí v konaní o obnovu ktorého sťažovateľka žiada, sú účelovo nepravdivé, zavádzajúce“.

Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu (sp. zn. 6 Cdo 206/2015 z 26. mája 2016, pozn.), krajského súdu (sp. zn. 3 Co 684/2014 z 18. februára 2015, pozn.) a okresného súdu (sp. zn. 10 C 108/2008 zo 4. októbra 2010, pozn.), napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľka sa domáha aj priznania finančného zadostučinenia celkovo v sume 20 000 € s odôvodnením, že:

«Sťažovateľka, matka detí, nevýslovne trpí pre pocit absolútnej krivdy a nespravodlivosti.

Sťažovateľka namieta skutočnosť, že takéto závažné porušenie základných práv sťažovateľky a jej detí, táto neopísateľná nespravodlivosť však zostáva súdom „prehliadaná“, neriešená, s až formalisticky, administratívne „odmietanou“ spravodlivosťou!

Závažnosť porušenia základných práv sťažovateľky preukazuje tiež skutočnosť, že tento stav pretrváva rad rokov a medzitým tiež maloletý syn sťažovateľky dosiahol plnoletosť...»

Sťažovateľka taktiež žiada o priznanie úhrady trov právneho zastúpenia v sume 296,44 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

Pri posudzovaní sťažnosti v tejto časti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa môže uplatniť iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy,

ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v poslednom stupni (IV. ÚS 85/2013).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Právomoc krajského súdu rozhodnúť o opravnom prostriedku (odvolaní), ktorý podala sťažovateľka, vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu

Vo vzťahu k časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť

po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu v konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutia návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože nejde o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci. Pri obnove konania podľa Občianskeho súdneho poriadku môže byť základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov porušené len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy (napr. III. ÚS 191/02).

Vzhľadom na citované v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania sa účastník nenachádza v stave právnej neistoty, keďže táto bola odstránená právoplatnosťou predchádzajúceho rozhodnutia vydaného vo veci samej v konaní, o obnovu ktorého účastník žiada. Sťažovateľka teda nepožíva ochranu vyplývajúcu z čl. 48 ods. 2 ústavy v tejto fáze konania o návrhu na povolenie obnovy. Uvedené závery týkajúce sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov možno primerane vzťahovať aj na právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navyše je potrebné poznamenať, že v okolnostiach daného prípadu bolo konanie o návrhu na povolenie obnovy konania v čase podania sťažnosti ústavnému súdu skončené na úrovni tak okresného súdu, ako aj krajského súdu a najvyššieho súdu, preto ani jeden z označených všeobecných súdov nemohol byť porušovateľom sťažovateľkinho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd túto časť sťažnosti po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Pred rámcovým meritórnym posúdením tejto časti sťažnosti ústavný súd považuje za žiaduce poukázať na skutočnosť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Z ústavného postavenia ústavného súdu (čl. 124 ústavy) vyplýva, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je primárne v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

Podstatou výhrad sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu je nedostatok jeho odôvodnenia v súvislosti s nepripustením obnovy konania, pričom

poukazuje aj na absenciu dôvodov vo vzťahu k jej námietkam týkajúcim sa merita veci z hľadiska predchádzajúceho už právoplatne skončeného konania (preukázaná zmena pomerov a požadovaná zmena odôvodnenia skoršieho rozhodnutia, pozn.).

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti považuje ústavný súd za podstatnú skutočnosť, že v konaní pred všeobecnými súdmi sa sťažovateľka domáhala povolenia obnovy konania v časti úpravy styku s maloletým synom, čo vyplýva z obsahu a petitu jej návrhu. Všeobecné súdy sú viazané žalobným návrhom (petitom) vo veci. Za tejto situácie je prirodzené, že odôvodnenie ich rozhodnutí reaguje, resp. musí reagovať v prvom rade na právne významné skutočnosti obsiahnuté v žalobe a jej petite, t. j. všeobecný súd sa vo svojom rozhodnutí musí vyjadriť vo vzťahu k predmetu konania vymedzenému v žalobe.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na relevantnú časť napadnutého rozsudku, v ktorej krajský súd predovšetkým uvádza:

„Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že ním možno napadnúť len zákonom stanovený okruh právoplatných súdnych rozhodnutí, a to z taxatívne vymedzených dôvodov a v presne určenej lehote, ktorej zmeškanie má za následok preklúziu práva podať návrh na obnovu konania. Po podaní návrhu na obnovu konania prebieha konanie na súde v dvoch fázach. V prvej fáze súd, ktorý rozhodoval o veci v prvom stupni, rozhoduje o povolení obnovy konania. Po posúdení prípustnosti obnovy konania podľa § 228 až 230 O. s. p. súd uznesením návrh na obnovu konania zamietne alebo obnovu konania povolí. V prípade, ak súd návrhu na obnovu konania vyhovie a rozhodnutie o povolení obnovy konania nadobudne právoplatnosť, vec bez ďalšieho znovu prejedná, pričom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj pri prejednávaní obnovy.

Z obsahu návrhu na povolenie obnovy konania, ako aj z podaného odvolania má tak odvolací súd za nepochybné, že navrhovateľka sa zmenu rozhodnutia o rozvoze manželstva a o výchove a výžive maloletého syna (podľa argumentácie v odvolaní už len výroku rozhodnutia o výchove a výžive maloletého) snažila dosiahnuť cestou mimoriadneho opravného prostriedku, nie podaním nového návrhu odôvodneným zmenou pomerov (§ 165 ods. 2 O. s. p.). Na svojom návrhu zotrvala aj napriek tomu, že na neprípustnosť obnovy konania bola upozornená už v rozhodnutiach súdu prvého a druhého stupňa, ktorými jej

práve z dôvodu zrejme bezúspešného uplatňovania práva nebolo podľa § 138 O. s. p. priznané oslobodenie od súdnych poplatkov...

Nepripustnosť obnovy konania v časti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené (§ 229 písm. a) O. s. p.). je odôvodnená jednak celospoločenskými záujmami na právnej stabilite osobného statusu, ako aj zabránením potenciálnemu trestnému činu dvojmanželstva. Ako správne uviedol súd prvého stupňa, zmenu tohto súdneho rozhodnutia je preto možné dosiahnuť len mimosúdnou cestou, t. j. opätovným uzavretím manželstva. V časti súdneho rozhodnutia, ktorým boli upravené práva a povinnosti účastníkov konania k maloletému dieťaťu na čas po rozvode je prípustnosť obnovy konania podľa § 229 písm. b) O. s. p. vylúčená možnosťou zmeny tohto rozhodnutia prostredníctvom nového návrhu na začatie konania podaného podľa § 163 O. s. p. Ako však už bolo odvolacím súdom vyššie uvedené, navrhovateľka návrh na zmenu súdneho rozhodnutia neodôvodnila zmenou pomerov, ktorú by súd podľa obsahu mohol v zmysle ust. § 163 ods. 2 O. s. p. považovať za nový návrh na začatie konania, resp. podnet na začatie konania z úradnej moci (do času kým maloletý ■■■■■ ■■■■■, nar. ■■■■■ nenadobudne plnoletosť), ale dôvodmi obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) a b) O. s. p. Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď návrh navrhovateľky na obnovu konania aj v tejto časti ako neprípustný zamietol s odôvodnením, že vecnú správnosť právoplatného súdneho rozhodnutia o výchove a výžive maloletých nie je možné preskúmať v rámci režimu obnovy konania a jeho zmenu je možné dosiahnuť len novým rozhodnutím, podkladom pre vydanie ktorého by bola zmena pomerov (§ 163 O. s. p.).

Prisvedčiť nemožno ani odvolacej argumentácii navrhovateľky v časti, v ktorej spochybňovala preskúmateľnosť a zrozumiteľnosť napádaného súdneho rozhodnutia, nakoľko súd prvého stupňa v jeho odôvodnení stručne, jasne, výstižne a dostatočne presvedčivo vysvetlil dôvody, pre ktoré nemohol povoliť obnovu konania. Odôvodnením zodpovedajúcim požiadavkám v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. tak plne rešpektoval právo účastníkov na spravodlivé súdne konanie a možnosť preskúmania rozhodnutia v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ sa týka otázok, ktoré navrhovateľka označila za súdom nezodpovedané, odvolací súd dodáva, že tieto by bolo možné posudzovať len v štádiu po povolení obnovy konania. “

Z citovaného vyplýva, že kľúčovým dôvodom na zamietnutie návrhu na povolenie obnovy konania (aj odvolania) bola jej neprípustnosť. So záverom krajského súdu (a pred ním okresného súdu), že zmenu právoplatného uznesenia o úprave práv k maloletému možno dosiahnuť novým návrhom na základe argumentácie o zmene pomerov, a nie prostredníctvom návrhu na obnovu konania, sa ústavný súd stotožňuje. Za týchto okolností nemožno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené. Naopak, právne závery krajského súdu ústavný súd považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, a preto nemá dôvod do napadnutého uznesenia zasahovať. Právny záver ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sú v plnom rozsahu akceptovateľné aj na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by signalizovali, že by ním mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv garantovaných ústavou a dohovorom.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ako zjavne neopodstatnenú.

II.4 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Právny záver ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v časti týkajúcej sa napadnutého uznesenia krajského súdu možno primerane vzťahovať aj na tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že podstatná časť námietok, ktoré sťažovateľka uplatnila vo svojom dovolaní proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, bola v zásade totožná s námietkami, ktoré uplatnila vo svojom odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu. Táto skutočnosť nie je ale kľúčová

z hľadiska posudzovania ústavnej akceptovateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Za podstatné ústavný súd v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci považuje skutočnosť, že sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia dovolacieho súdu, ktorým bolo jej dovolanie odmietnuté z procesných dôvodov. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na relevantnú časť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorej sa uvádza, že „... v preskúmvanej veci dovolanie žalobkyne smerovalo proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. prípustné nie je a neboli zistené ani dôvody uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. d O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.).“.

Vo vzťahu k záveru najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania vo veci sťažovateľky nemá ústavný súd žiadne výhrady a v nadväznosti na to poznamenáva, že ak dovolací súd odmietol dovolanie z procesných dôvodov ako neprípustné, čo náležite odôvodnil, tak nebolo potrebné, aby sa zaoberal vecnými námietkami sťažovateľky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Napadnuté uznesenie sa napriek uvedenému vyčerpávajúcim spôsobom zaoberalo všetkými dovolacími námietkami sťažovateľky, pričom závery, ktoré najvyšší súd formuloval vo svojom rozhodnutí, sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavný súd nemá dôvod do nich zasahovať.

Na základe uvedeného ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2016